

คู่มือปฏิบัติต้งาน

นางสาวเมธินี มณีวรรณ
เจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานจึงได้ทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้น กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักโดยการเติมเต็มในส่วนรายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน คู่มือฉบับนี้มีคำอธิบายการปฏิบัติงาน มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ และรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งจะเป็นแนวปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ ส่งผลให้ภาระงานมีความสมบูรณ์ ครบคลุม ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

เมธินี มณีวรรณ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. งานธุรการ	๑
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขตของงานธุรการ	๑
ขอบข่ายของงานธุรการ	๑
ความสำคัญของงานธุรการ	๔
ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ	๓
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
๒. การจำหน่ายนักเรียน	๔
กรณีนักเรียนย้ายสถานศึกษา	๕
กรณีนักเรียนถึงแก่กรรม	๖
กรณีนักเรียนหยุดติดต่อกันเป็นเวลานานและไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่	๖
กรณีนักเรียนอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ	๘
กรณีนักเรียนที่เรียนจบการศึกษา	๘
๓. การสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๙
ขอบข่ายสถานศึกษา	๑๐
จำนวนคณะกรรมการ	๑๑
องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๒
คุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๓
วาระการดำรงตำแหน่ง	๑๔
การพ้นจากตำแหน่ง	๑๕
แนวทางการสรรหาและการเลือกกรรมการ	๑๖
ระยะเวลาดำเนินการ	๑๗
ขั้นตอนการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ข้อเสนอแนะการดำเนินการสรรหา การเลือก และการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ	
อำนาจการตีความและวินิจฉัยปัญหา	
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๗

๑. งานธุรการ

- วัตถุประสงค์
เพื่อ ดำเนินการสนับสนุนให้ภารกิจหลักขององค์กรมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จ
- ขอบเขตของงานธุรการ
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการด้านธุรการทั่วไป การจัดการด้านการผลิตเอกสาร การจัดการด้านพัสดุ การจัดการด้านการเงิน การจัดการด้านสารบรรณ และการประสานงานด้าน ต่าง ๆ ของฝ่าย การเจ้าหน้าที่
- ขอบข่ายของงานธุรการ
  ๑. รับ-ส่งหนังสือ
การรับหนังสือ คือ การรับหนังสือจากส่วนราชการ หน่วยงานเอกชนและบุคคล ซึ่งมีมาจากภายนอก และภายใน หนังสือที่รับไว้แล้วนั้นเรียกว่า “หนังสือรับ” การรับหนังสือมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้
    - ๑.๑ จัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของหนังสือ เพื่อดำเนินการก่อนหลังละตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร หากไม่ถูกต้องให้ติดต่อส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือหน่วยงานที่ส่งออกหนังสือ เพื่อดำเนินการให้ถูกต้องและบันทึกข้อบกพร่องไว้เป็นหลักฐาน
    - ๑.๒ การประทับตรารับหนังสือที่มุมบนด้านขวาของหนังสือ โดยกรอกรายละเอียดดังนี้
      - ๑.๒.๑ เลขรับ ให้ลงเลขที่รับตามลำดับทะเบียนหนังสือรับ
      - ๑.๒.๒ วันที่ ให้ลงวันที่ เดือน ปี ที่รับหนังสือ
      - ๑.๒.๓ เวลา ให้ลงเวลาที่รับหนังสือ

แบบตรารับหนังสือ

(ชื่อส่วนราชการ)
เลขที่รับ.....
วันที่.....
เวลา.....

๒. ลงทะเบียนรับหนังสือในทะเบียนหนังสือรับ โดยกรอกรายละเอียด ดังนี้
  - ๒.๑ ทะเบียนหนังสือรับ วัน เดือน พ.ศ. ให้ลง วัน เดือน ปี ที่ลงทะเบียน
  - ๒.๒ เลขทะเบียนรับ ให้ลงเลขลำดับของทะเบียนหนังสือรับเรียงลำดับติดต่อกันไปตลอดปีปฏิทินเลขทะเบียนของหนังสือรับจะต้องตรงกับเลขที่ในตรารับหนังสือ
  - ๒.๓ ที่ ให้ลงเลขที่ของหนังสือที่รับเข้ามา
  - ๒.๔ ลงวันที่ ให้ลงวันที่ เดือน ปี ของหนังสือที่รับเข้ามา
  - ๒.๕ จาก ให้ลงตำแหน่งเจ้าของหนังสือหรือชื่อส่วนราชการหรือชื่อบุคคลในกรณีที่ไม่มีตำแหน่ง
  - ๒.๖ ถึง ให้ลงตำแหน่งของผู้ที่หนังสือนั้นมีถึง หรือชื่อส่วนราชการหรือชื่อบุคคลในกรณีที่ไม่มีตำแหน่ง

๒.๗ เรื่อง ให้ลงชื่อเรื่องของหนังสือฉบับนั้น ในกรณีที่ไม่มีชื่อเรื่องให้ลงสรุปเรื่องย่อ

๒.๘ การปฏิบัติ ให้บันทึกการปฏิบัติเกี่ยวกับหนังสือฉบับนั้น

๒.๙ หมายเหตุ ให้บันทึกข้อความอื่นใด (ถ้ามี)

แบบทะเบียนหนังสือรับ

ทะเบียนหนังสือรับ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เลข ทะเบียนรับ	ที่	ลงวันที่	จาก	ถึง	เรื่อง	การปฏิบัติ	หมายเหตุ

๓. จัดแยกหนังสือที่ลงทะเบียนรับแล้ว ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยให้ลงชื่อหน่วยงานที่รับหนังสือในช่องการปฏิบัติ ถ้ามีชื่อบุคคลหรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการรับหนังสือให้ลงชื่อตำแหน่งไว้ด้วยการส่งหนังสือที่ลงทะเบียนไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอน โดยใช้สมุดส่งหนังสือหรือให้ผู้รับหนังสือลงชื่อลงวัน เดือน ปี ที่รับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในทะเบียนหนังสือรับการดำเนินการตามขั้นตอนนี้จะเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาผู้ใดหรือไม่ ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนดถ้าหนังสือรับนั้นจะต้องดำเนินการเรื่องในหน่วยงานนั้นเอง จนถึงขั้นได้ตอบหนังสือไปแล้ว ให้ลงทะเบียนว่าได้ส่งหนังสือออกเลขที่เท่าใด วย เดือน ปีใด

๔. การรับหนังสือภายในส่วนราชการเดียวกัน เมื่อผู้รับได้รับหนังสือจากหน่วยงานสารบรรณกลางแล้ว ให้ปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวข้างต้นโดยอนุโลม

๔.๒ ร่างหนังสือ คือ การเรียบเรียงข้อความขึ้นต้นตามเรื่อง ที่จะแจ้งความประสงค์ไปยัง ผู้รับหรือผู้ที่ต้องการทราบหนังสือนั้น ก่อนที่จะใช้จัดทำเป็นต้นฉบับ

๕. พิมพ์หนังสือ

๖. ผลิตสำเนาเอกสาร

๗. จัดเก็บเอกสาร/แฟ้มเสนอ

๘. บันทึกเสนอหนังสือ

๙. ตรวจสอบหนังสือ

๑๐. ดูแลสำนักงาน

๑๑. อื่นๆ เช่น พัสดุ

● ความสำคัญของงานธุรการ

๑. เป็นด้านหน้าของหน่วยงาน

๒. เป็นศูนย์กลางการบริหาร/ประสานงาน

๓. เป็นหน่วยบริการ/อำนวยความสะดวก (ภายใน-ภายนอก)

๔. เป็นหน่วยสนับสนุนหน่วยงานอื่นให้ทำงานมีประสิทธิภาพ

- ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ
  ๑. งานสารบรรณ
    - ๑.๑ งานรับ - ส่ง และลงทะเบียนหนังสือราชการ
    - ๑.๒ งานคัดแยกหนังสือและการเสนอหนังสือ
    - ๑.๓ งานร่างโต้ตอบหนังสือราชการ
    - ๑.๔ งานเก็บรักษา ยืม และทำลายหนังสือราชการ
    - ๑.๕ งานแจ้งเวียนหนังสือราชการ คำสั่ง ประกาศ ให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องรับทราบเพื่อถือปฏิบัติ
    - ๑.๖ นำแฟ้มเสนออธิการบดี / รองอธิการบดี เพื่อลงนาม หรือสั่งการ
    - ๑.๗ งานค้นหาเอกสารต่าง ๆ ให้กับงานต่าง ๆ ในฝ่าย
    - ๑.๘ งานลงเวลา และตรวจสอบการปฏิบัติราชการ
    - ๑.๙ งานเดินหนังสือ
  ๒. งานเอกสารการพิมพ์
    - ๒.๑ การพิมพ์หนังสือราชการ
    - ๒.๒ การพิมพ์แบบฟอร์มต่าง ๆ
    - ๒.๓ การทำสำเนาหนังสือ เช่น ถ่ายเอกสาร อัดสำเนา
    - ๒.๔ การเรียบเรียง และจัดทำรูปเล่ม
    - ๒.๕ การจัดพิมพ์คำสั่ง
  ๓. งานประชุม
    - ๓.๑ การจัดทำหนังสือเชิญประชุม และเชิญประชุม
    - ๓.๒ การประสานด้านสถานที่และอาหารในการประชุม
    - ๓.๓ การจัดเตรียมเอกสารในการประชุม
    - ๓.๔ การบันทึกการประชุม
    - ๓.๕ การจัดส่งรายงานการประชุม
  ๔. งานพัสดุ
    - ๔.๑ งานเบิกจ่ายพัสดุ

หน่วยงานและสถานศึกษาในงานธุรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของกลุ่มงาน
- เอกสารที่เกี่ยวข้อง
  ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. การจำหน่ายนักเรียน

การจำหน่ายนักเรียนหมายถึงการดำเนินการให้นักเรียนพ้นสภาพการเป็น นักเรียนจากสถานศึกษาที่เรียนอยู่ สาเหตุในการจำหน่ายนักเรียนนอกจากทะเบียนนักเรียนมี ๕ สาเหตุคือ

๑. นักเรียนย้ายสถานศึกษา
๒. นักเรียนถึงแก่กรรม
๓. นักเรียนหยุดเรียนติดต่อกันเป็นเวลานาน และไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่
๔. นักเรียนอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
๕. นักเรียนเรียนจบการศึกษากรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๕.๑ กรณีนักเรียน เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สำหรับ สถานศึกษา ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๕.๒ กรณีนักเรียน เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
แนวทางในการปฏิบัติงานในแต่ละสาเหตุดังนี้

๒.๑ กรณีนักเรียนย้ายสถานศึกษา

๒.๑.๑ สถานศึกษา ให้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ขอย้ายสถานศึกษากรอกแบบฟอร์ม การขอย้ายนักเรียน (ตามแบบพฐ. ๑๙) เรียบร้อยแล้ว จึงขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนที่ขอย้าย ไปเข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ พฐ.๒๐ และแบบ พฐ.๒๐/๑)

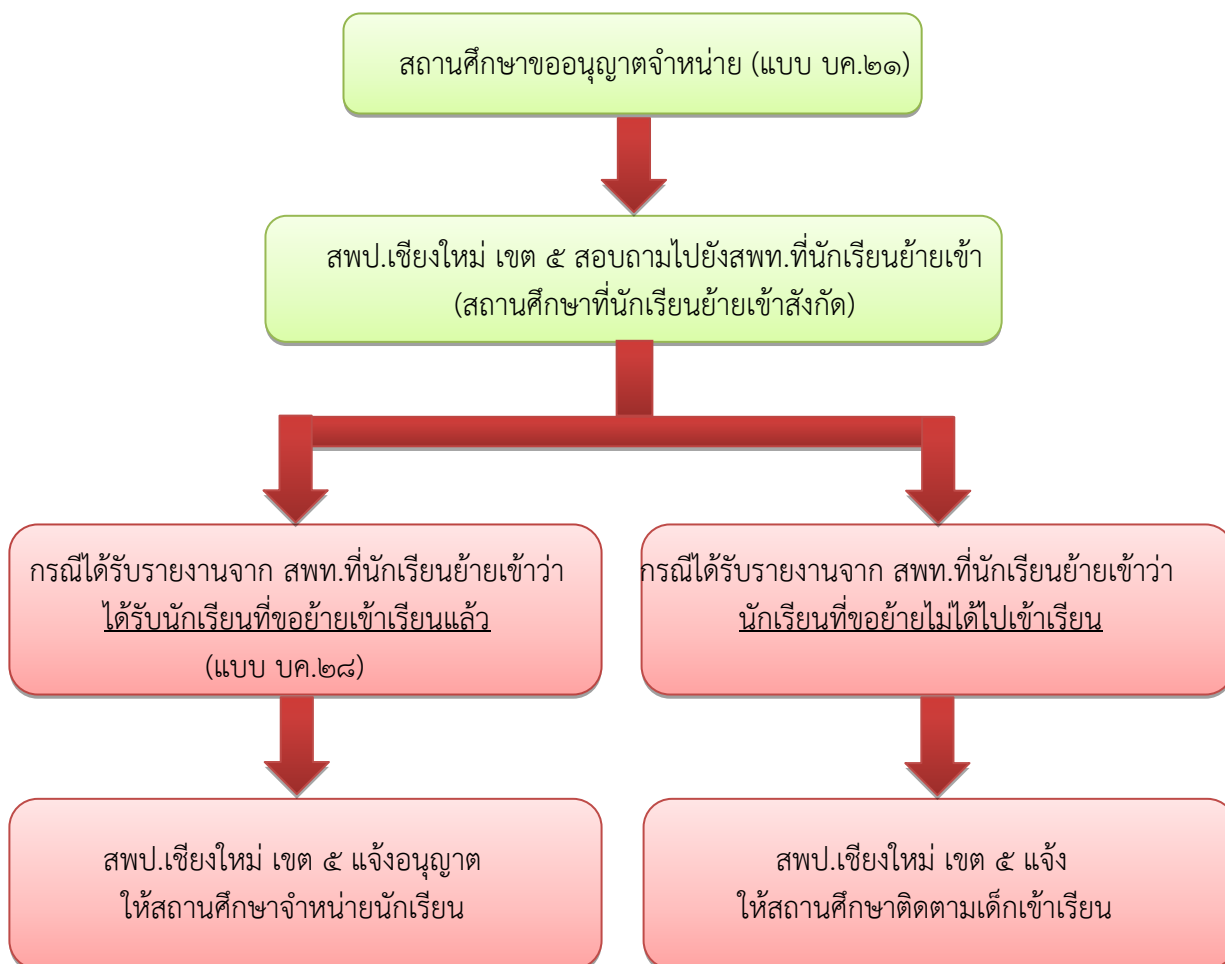
๒.๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำกับ ดูแล สถานศึกษาที่นักเรียนย้ายออก พิจารณา และแจ้งผลการพิจารณาให้สถานศึกษาให้ สถานศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๒)

๒.๑.๒.๑ อนุญาต กรณีได้รับรายงานสถานศึกษาที่นักเรียนย้ายเข้า (กรณีย้าย ภายในสำนักงานเขตหรือภายในสังกัดเดียวกัน) (แบบ พฐ.๑๙/๒) หรือได้รับแจ้งจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีย้ายต่างสำนักงานเขต หรือต่างสังกัด) ว่านักเรียนที่ขอย้ายได้เข้าเรียนแล้ว (แบบ พฐ.๑๙/๔)

๒.๑.๒.๒ ไม่อนุญาต กรณีได้รับรายงานสถานศึกษาที่นักเรียนย้ายเข้า (กรณีย้ายภายในสำนักงานเขตหรือภายในสังกัดเดียวกัน) (แบบ พฐ.๑๙/๒) หรือได้รับ แจ้งจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีย้ายต่าง สำนักงานเขตหรือต่างสังกัด) ว่านักเรียนที่ขอย้ายไม่ได้ไปเข้าเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๔)

๒.๑.๓ สถานศึกษาจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนกรณีได้รับอนุญาต

๒.๑.๔ สถานศึกษาติดตามเด็กเข้าเรียน (แบบ พฐ.๑๙/๑) กรณีสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่อนุญาตให้จำหน่ายนักเรียน เนื่องจากไม่ไปเข้าเรียนตามที่ขอย้าย หากไม่สามารถติดตามนักเรียนมาเข้าเรียนได้ ให้ ดำเนินการขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน ด้วยเหตุที่นักเรียนไม่มี ตัวตนอยู่ในพื้นที่

๒.๒ กรณีนักเรียนถึงแก่กรรม

๒.๒.๑ สถานศึกษาขอสำเนาใบมรณะบัตรของนักเรียนที่ถึงแก่กรรมจาก ผู้ปกครองโดยตรวจสอบกับสำเนาเอกสารฉบับจริงก่อนดำเนินการ

๒.๒.๒ สถานศึกษาขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนที่ถึงแก่กรรมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี (แบบ พฐ.๒๐ และแบบ พฐ.๒๐/๑)

๒.๒.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี พิจารณาอนุญาตจำหน่ายนักเรียน และแจ้งผลการพิจารณาให้ สถานศึกษาทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๒)

๒.๒.๔ สถานศึกษาจำหน่ายนักเรียนที่ถึงแก่กรรมออกจากทะเบียนนักเรียน

กรณีถึงแก่กรรม

สถานศึกษาขออนุญาตจำหน่าย (แบบ บค.๒๑)

สพป.เชียงใหม่ เขต ๕ พิจารณา

สพป.เชียงใหม่ เขต ๕ แจ้งผลการพิจารณาแก่สถานศึกษา
(แบบ บค.๒๘)

สถานศึกษาจำหน่ายนักเรียน

กรณีนักเรียนหยุดเรียนติดต่อกันและไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่

+

สถานศึกษาขอหนังสือรับรองการไม่มีตัวตนของผู้ปกครองและนักเรียน (แบบ บค.๒๗)

สถานศึกษาขออนุญาตจำหน่าย
(แบบ บค.๒๑)

สพป.เชียงใหม่ เขต ๕ แจ้งผลการพิจารณาแก่สถานศึกษา
(แบบ บค.๒๘)

สถานศึกษาจำหน่าย

แบบ พฐ.๒๓

แบบรับรองการไม่มีตัวตน

เขียนที่ .....(สถานที่ออกหนังสือ)....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ด้วยข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....อยู่บ้านเลขที่.....
 หมู่ที่.....แขวงตำบล.....เขต/อำเภอ/.....จังหวัด.....
 ขอรับรองว่าเด็กชาย/เด็กหญิง.....เกิดวันที่.....เดือน.....
 พ.ศ.....เลขประจำตัวประชาชน.....เป็นบุตรอยู่ในความ ปกครอง
 ของ.....อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....ซึ่งปัจจุบันไม่มีตัวตนผู้ปกครองและนักเรียน
 อยู่ในท้องที่ เนื่องจากได้อพยพไปอยู่ที่อื่น โดยไม่ได้แจ้งการย้ายออกจากทะเบียนบ้าน (ทร.๑๔)

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง..ผู้รับรองเป็นผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน หรือเจ้าพนักงานปกครองอื่น ๆ

๒.๓ กรณีนักเรียนหยุดติดต่อกันเป็นเวลานานและไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่

๒.๓.๑ สถานศึกษา ขอหนังสือรับรองการไม่มีตัวตนของผู้ปกครอง และนักเรียน ออกจากผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนันหรือจากอำเภอ/ แล้วแต่กรณี (แบบ พฐ.๒๓)

๒.๓.๒ สถานศึกษา ขออนุญาตจำหน่ายนักเรียนที่หยุดเรียนเป็นเวลานาน ผู้ปกครองและนักเรียนไม่มีตัวตนในพื้นที่ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี (แบบ พฐ.๒๐)

๒.๓.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ขออนุญาตจำหน่ายนักเรียน และแจ้งผลการพิจารณาให้สถานศึกษาทราบ

๒.๓.๔ สถานศึกษาจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๒.๔ กรณีนักเรียนอายุพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

เมื่อนักเรียนมีอายุพ้นเกณฑ์การศึกษา และผู้ปกครองไม่ประสงค์จะส่งนักเรียนอยู่ในสถานศึกษาไป ให้สถานศึกษาพิจารณาจำหน่ายนักเรียนโดยการคำนวณอายุของนักเรียนจากวัน/เดือน/ปีเกิดของนักเรียนดังกล่าว (เป็นรายบุคคล) กับวัน/เดือน/ปีที่จำหน่ายตามตัวอย่างข้างล่างนี้รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓และแบบ พฐ.๒๐/๔)

ตัวอย่าง สถานศึกษาจำหน่ายนักเรียนจำนวน ๑ ราย

จำหน่ายนักเรียนในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕ (ตัวตั้ง) ลบ

นักเรียนเกิดเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๙

๒๕๕๕ ๐๔ ๐๔

๒๕๓๙ ๐๕ ๐๓

๐๐๑๕ ๑๑ ๐๑

สรุป นักเรียนตามตัวอย่างมีอายุ ๑๕ ปี ๑๑ เดือน ๑ วัน (อายุย่างเข้าปีที่ ๑๖) ซึ่งมีอายุเกินเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับตาม พรบ. การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.๒๕๔๕

๒.๕ กรณีนักเรียนที่เรียนจบการศึกษา

๒.๕.๑ กรณีนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ รัับอนุญาตให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อสถานศึกษาได้รับอนุมัติตัดสิน ผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๕.๑.๑ จำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๒.๕.๑.๒ รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔)

๑.๓ ส่งรายชื่อเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ให้สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่รับผิดชอบเขตพื้นที่บริการของ นักเรียนทราบ และดำเนินการรับนักเรียนต่อไป (แบบ พฐ.๑๓ และแบบพฐ.๑๓/๑)

๒.๕.๒ กรณีนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เมื่อสถานศึกษาได้รับอนุมัติตัดสินผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ดำเนินการ ดังนี้

๒.๕.๒.๑ จำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนนักเรียน

๒.๕.๒.๒ รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทราบ (แบบ พฐ.๒๐/๓ และแบบ พฐ.๒๐/๔)

๔. การสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๘ วรรคสองและวรรคสาม ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงกำหนดแนวทางการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ขอบข่ายสถานศึกษา (กฎกระทรวงข้อ ๑)

สถานศึกษาที่ต้องดำเนินการสรรหาและเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมาย กระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย หรือหน่วยงานทางการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับงบประมาณจากรัฐ ยกเว้นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์การเรียนรู้ สถานศึกษาของเอกชน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

ข้อ ๒ จำนวนคณะกรรมการ (กฎกระทรวงข้อ ๑ และข้อ ๒)

๒.๑ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน ๓๐๐ คน ให้มีคณะกรรมการ จำนวน ๙ คน

๒.๒ สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนเกินกว่า ๓๐๐ คน ขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ จำนวน ๑๕ คน

ข้อ ๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (กฎกระทรวงข้อ ๒)

(๑) ประธานกรรมการ (มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ)

(๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน ๑ คน

(๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน ๑ คน

(๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน ๑ คน

(๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ คน

(๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน ๑ คน

(๗) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่

- สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน ๑ รูป หรือ ๑ คน

- สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน ๒ รูป หรือ ๒ คน หรือ ๑ รูป กับ ๑ คน

(๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน ๑ คน

- สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน ๖ คน

(๙) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๔ คุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๑ คุณสมบัติทั่วไป ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้ (กฎกระทรวงข้อ ๓)

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นคู่สัญญาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ในกรณีผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตาม (๕) ต้องออกจากความเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามหรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบกิจการหรือการใด ๆ อันมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวแล้วต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๓)

๔.๒ คุณสมบัติเฉพาะ (กฎกระทรวงข้อ ๔)

(๑) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

(๑.๑) เป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น

(๑.๒) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔ (๑))

(๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

ต้องเป็นครูซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีต่าง ๆ ในสถานศึกษานั้น (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔ (๒))

(๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

(๓.๑) เป็นสมาชิกขององค์กรของชุมชน หรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีสมาชิกรวมตัวกันไม่น้อยกว่า ๑๕ คน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรอง และมีที่ตั้งแน่นอนอยู่ในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือท้องที่ตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่

(๓.๒) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานี้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔ (๓))

(๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า

(๔.๑) เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น

(๔.๒) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานี้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๔ (๔))

(๕) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นที่ทางราชการรับรองในพื้นที่

หรือผู้นับถือศาสนาที่ทางราชการรับรอง (ศาสนาที่ทางราชการรับรอง ได้แก่ พุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๖.๑) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

(๖.๒) ไม่เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเกินกว่า ๓ แห่ง ในเวลาเดียวกัน

ข้อ ๕ วาระการดำรงตำแหน่ง

วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๗)

ข้อ ๖ การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๖.๑ ตาย

๖.๒ ลาออก

๖.๓ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ

๖.๔ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม อย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับกรรมการประเภทนั้น

๖.๕ พ้นจากการเป็นพระภิกษุสงฆ์เฉพาะกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนที่เป็นพระภิกษุสงฆ์

ข้อ ๗ แนวทางการสรรหาและการเลือกกรรมการ

๗.๑ การสรรหาและการเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทน

(๑) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

(ก) ผู้ปกครองนักเรียนที่มีสิทธิสมัครหรือเสนอชื่อผู้แทน ต้องเป็นผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น

(ข) การสมัครหรือเสนอชื่อและการเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง ให้ดำเนินการดังนี้

๑) ให้ผู้ปกครองนักเรียนสมัครหรือเสนอชื่อผู้ปกครอง จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการตามใบสมัครหรือเสนอชื่อผู้ปกครอง จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการตามใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อที่สถานศึกษากำหนด โดยเสนอไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา

๒) การสมัครหรือเสนอชื่อให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓) กรณีมีผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า ๑ คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

(ค) เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการสมัครหรือเสนอชื่อ ดังนี้

๑) ใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อผู้แทนที่สถานศึกษากำหนดพร้อมประวัติ

๒) เอกสารทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ

๓) เอกสารประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติได้แก่ ทะเบียนนักเรียน

(๒) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

(ก) ครูที่มีสิทธิ์สมัครหรือได้รับการเสนอชื่อจะต้องเป็นครูในสถานศึกษานั้น

(ข) การสมัครหรือเสนอชื่อและการเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนครู ให้ดำเนินการดังนี้

๑) ครูในสถานศึกษาสมัครหรือเสนอชื่อครู จำนวน ๑ คนในสถานศึกษา เป็นกรรมการสถานศึกษาตามใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อที่สถานศึกษากำหนด

๒) การสมัครหรือเสนอชื่อให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓) กรณีที่มีผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า ๑ คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

(ค) เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการสมัครหรือเสนอชื่อนี้มีดังนี้

๑) ใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อผู้แทนที่สถานศึกษากำหนดพร้อมประวัติ

๒) เอกสารทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ

ในวาระเริ่มแรกให้ยกเว้นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจนกว่าครุสภาจะกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจนกว่าครุสภาจะกำหนดให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๓) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

(ก) องค์กรชุมชนที่มีสิทธิ์เสนอชื่อกรรมการผู้แทนองค์กร ต้องเป็นองค์กรที่มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) เป็นชุมชนหรือองค์กรชุมชนหรือองค์กรที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีสมาชิกรวมตัวกันไม่น้อยกว่า ๑๕ คน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

๒) เป็นองค์กรที่มีผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รับรอง

๓) เป็นองค์กรที่มีที่ตั้งแน่นอนอยู่ในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษาหรือตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่

(ข) การเสนอชื่อและการเลือกผู้แทนองค์กรชุมชนให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ประธานหรือผู้บริหารหรือผู้นำของชุมชนหรือผู้นำองค์กรชุมชน เสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ องค์กรละ ๑ คน ตามแบบเสนอชื่อที่สถานศึกษากำหนด เสนอไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา

๒) การเสนอชื่อให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓) กรณีที่มีผู้ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า ๑ คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

(ค) เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสนอชื่อ มีดังนี้

๑) แบบเสนอชื่อผู้แทนที่สถานศึกษากำหนดพร้อมประวัติ

๒) เอกสารทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ

๓) เอกสารประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติ ได้แก่ หลักฐานทางทะเบียนที่แสดงว่าองค์กรมีสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑๕ คน หลักฐานที่แสดงถึงการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

และชุมชนโดยส่วนรวมอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หนังสือรับรองผลงานขององค์กรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นประธานผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรของผู้เสนอชื่อ

(๔) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ก) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิ์เสนอชื่อผู้แทนองค์กร ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย ซึ่งสถานศึกษาตั้งอยู่

(ข) การเสนอชื่อและการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอชื่อผู้ผ่านการพิจารณาของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นกรรมการองค์กรละ ๑ คน ตามแบบเสนอชื่อที่สถานศึกษากำหนด เสนอไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา

๒) การเสนอชื่อให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓) กรณีที่มีผู้ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า ๑ คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

(ค) เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสนอชื่อ มีดังนี้

๑) แบบเสนอชื่อผู้แทนที่สถานศึกษากำหนดพร้อมประวัติ

๒) เอกสารทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้ได้รับการเสนอชื่อ

๓) เอกสารประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติ ได้แก่ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีเป็นผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหรือบัตรประจำตัวประชาชนกรณีเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

(๕) กรรมการที่เป็นศิษย์เก่า

(ก) ผู้ที่มีสิทธิ์สมัครหรือเสนอชื่อกรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาหรือผู้ที่เคยศึกษาจากสถานศึกษาที่สถานศึกษานั้นรับรอง

(ข) การสมัครหรือเสนอชื่อและการเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่าให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้ศิษย์เก่าของสถานศึกษาสมัครหรือเสนอชื่อศิษย์เก่าของสถานศึกษานั้น จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการสถานศึกษาตามใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อที่สถานศึกษากำหนด

๒) การสมัครหรือเสนอชื่อให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

๓) กรณีที่มีผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากกว่า ๑ คน ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้ผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

(ค) เอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการสมัครหรือเสนอชื่อ มีดังนี้

๑) ใบสมัครหรือแบบเสนอชื่อผู้แทนที่สถานศึกษากำหนดพร้อมประวัติ

๒) เอกสารทั่วไป ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้ของผู้สมัครหรือได้รับการเสนอชื่อ

๓) เอกสารประกอบการตรวจสอบคุณสมบัติ ได้แก่ ทะเบียนนักเรียน

(๖) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่

ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ที่ทางราชการรับรอง (พุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์) ให้ได้จำนวนตามขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

๑. สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน ๑ รูป หรือ ๑ คน

๒. สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน ๒ รูป หรือ ๒ คน หรือ ๑ รูป กับ ๑ คน

๗.๒ การสรรหาและการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ผู้ได้รับการสรรหาและเลือกให้เป็นกรรมการที่เป็นผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้อำนวยการสถานศึกษาร่วมกันสรรหาและเลือกผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นกรรมการ ตามวิธีการที่เห็นสมควร โดยสถานศึกษาขนาดเล็กให้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ จำนวน ๒ คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ให้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ จำนวน ๗ คน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕ (๔))

๗.๓ การสรรหาและการเลือกประธานกรรมการ

ให้ผู้ได้รับการสรรหาและเลือกเป็นกรรมการผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้อำนวยการสถานศึกษาร่วมกันเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานกรรมการ ๑ คน

ข้อ ๘ ระยะเวลาดำเนินการ

๘.๑ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการ ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๑๐)

๘.๒ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหาเลือกและแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการแทนภายใน ๙๐ วัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน จะไม่ดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๘.๓ ในกรณีที่ประธานและกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ภายใน ๙๐ วันก่อนวันครบวาระ และให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการซึ่งแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๘)

๙. ขั้นตอนการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๙.๑ ผู้อำนวยการสถานศึกษาประกาศการสรรหาและเลือกคณะกรรมการ

๙.๒ สถานศึกษาเปิดรับสมัครหรือรับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการแต่ละประเภท

๙.๓ สถานศึกษาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเสนอชื่อ

๙.๔ สถานศึกษาประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการแต่ละประเภท

๙.๕ สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้มีสิทธิ์เข้ารับการเลือกเป็นกรรมการแต่ละประเภทเลือกกันเองให้เลือกตามจำนวนที่กำหนด

ในกรณีไม่มีองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบลหรือแขวงที่เป็นภูมิลำเนาของนักเรียนในสถานศึกษา

หรือตำบลหรือแขวงที่สถานศึกษาตั้งอยู่หรือมีแต่ไม่เสนอชื่อผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสรรหาผู้แทนองค์กรชุมชนในท้องที่ตำบลหรือแขวงใกล้เคียงกับสถานศึกษาหรือในท้องที่ตำบลหรือแขวงของเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียงเป็นกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนในสถานศึกษานั้น

สถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป ซึ่งไม่สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาได้ครบองค์ประกอบตามกฎหมายกระทรวงนี้ การกำหนดองค์ประกอบอำนาจหน้าที่ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และจำนวนกรรมการในแต่ละลักษณะและประเภทของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการประกาศให้สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไป

๙.๖ สถานศึกษาดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๙.๗ สถานศึกษาดำเนินการให้กรรมการร่วมกันเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ

๙.๘ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพิจารณาแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

๙.๙ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕ (๖))

การดำเนินการสรรหาและเลือกประธานกรรมการและกรรมการเพื่อเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน

๑๐. ข้อเสนอแนะการดำเนินการสรรหา การเลือก และการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

๑๐.๑ บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษา

(๑) ประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา และการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

(๒) ดำเนินการสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕)

(๓) เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นประธานกรรมการและกรรมการต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแต่งตั้ง (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๕ (๖))

(๔) ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้เสนอชื่อผู้แทนองค์กรเข้ารับการสรรหาและเลือกให้เป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนดังกล่าว

๑๐.๒ สารสำคัญของประกาศการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละสถานศึกษา ควรประกอบด้วย

(๑) เหตุผลและอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศตามกฎหมาย

(๒) ตำแหน่งที่จะสรรหาและเลือก พร้อมทั้งคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะของตำแหน่งที่จะสรรหาและเลือก

(๓) วิธีการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๔) หลักฐานประกอบการสมัครหรือการเสนอชื่อผู้แทนกลุ่มบุคคลองค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) กำหนดการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการผู้แทนของกลุ่มบุคคลและองค์กร

- (๖) กำหนดการให้ผู้แทนกลุ่มบุคคลหรือผู้แทนองค์กรแต่ละประเภทเลือกกันเองเป็นกรรมการ
 (๗) กำหนดการประกาศรายชื่อผู้ได้รับการเลือกเป็นกรรมการจากผู้แทนกลุ่มบุคคลและองค์กรแต่ละประเภท

ละประเภท

๑๐.๓ การดำเนินการสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ ควรดำเนินการ ดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการสรรหาและการเลือกประธานกรรมการและกรรมการอาจแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงานได้

(๒) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง

(๓) รับสมัครหรือรับการเสนอชื่อผู้แทนกลุ่มบุคคลหรือผู้แทนองค์กรเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการ

(๔) ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครหรือผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการเลือกเป็นกรรมการตามแนวทาง ดังนี้

(๔.๑) ผู้แทนผู้ปกครอง ตรวจสอบจากทะเบียนนักเรียน

(๔.๒) ผู้แทนศิษย์ ตรวจสอบจากทะเบียนนักเรียน

(๔.๓) ผู้แทนองค์กรชุมชน ตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่อไปนี้

- หลักฐานทางทะเบียนที่แสดงว่าองค์กรมีสมาชิกไม่ต่ำกว่า ๑๕ คน

- หนังสือการรับรองการดำเนินกิจกรรมขององค์กรที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน

อย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี

- หนังสือรับรองผลงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- หลักฐานแสดงถึงการเป็นประธาน หรือผู้บริหาร หรือผู้นำองค์กรนั้นของผู้เสนอชื่อ

(๔.๔) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ต่อไปนี้

- ในกรณีที่เป็นผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นั้น ๆ ตรวจสอบจากบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้

- สำหรับข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย ให้ตรวจสอบจากบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้และหรือบัตรประจำตัวประชาชน

(๕) จัดประชุมผู้แทนกลุ่มบุคคล หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนกลุ่มบุคคลหรือผู้แทนองค์กรแต่ละประเภทตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งอาจดำเนินการโดยวิธีออกเสียงโดยตรงหรือลับหรือเปิดเผยตามความเหมาะสม

(๖) จัดประชุมให้ผู้ได้รับการสรรหาจากกลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ และผู้อำนวยการสถานศึกษาร่วมกันสรรหาและเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้สมัครและบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาข้างต้นเสนอชื่อให้ได้จำนวน ๒ คน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กหรือจำนวน ๗ คน สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สำหรับวิธีการสรรหาและการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ที่ประชุมพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

(๗) จัดประชุมผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการทั้งหมด รวมทั้งผู้อำนวยการสถานศึกษาร่วมกันเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ คน เป็นประธานกรรมการ

๑๐.๔ บทบาทของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

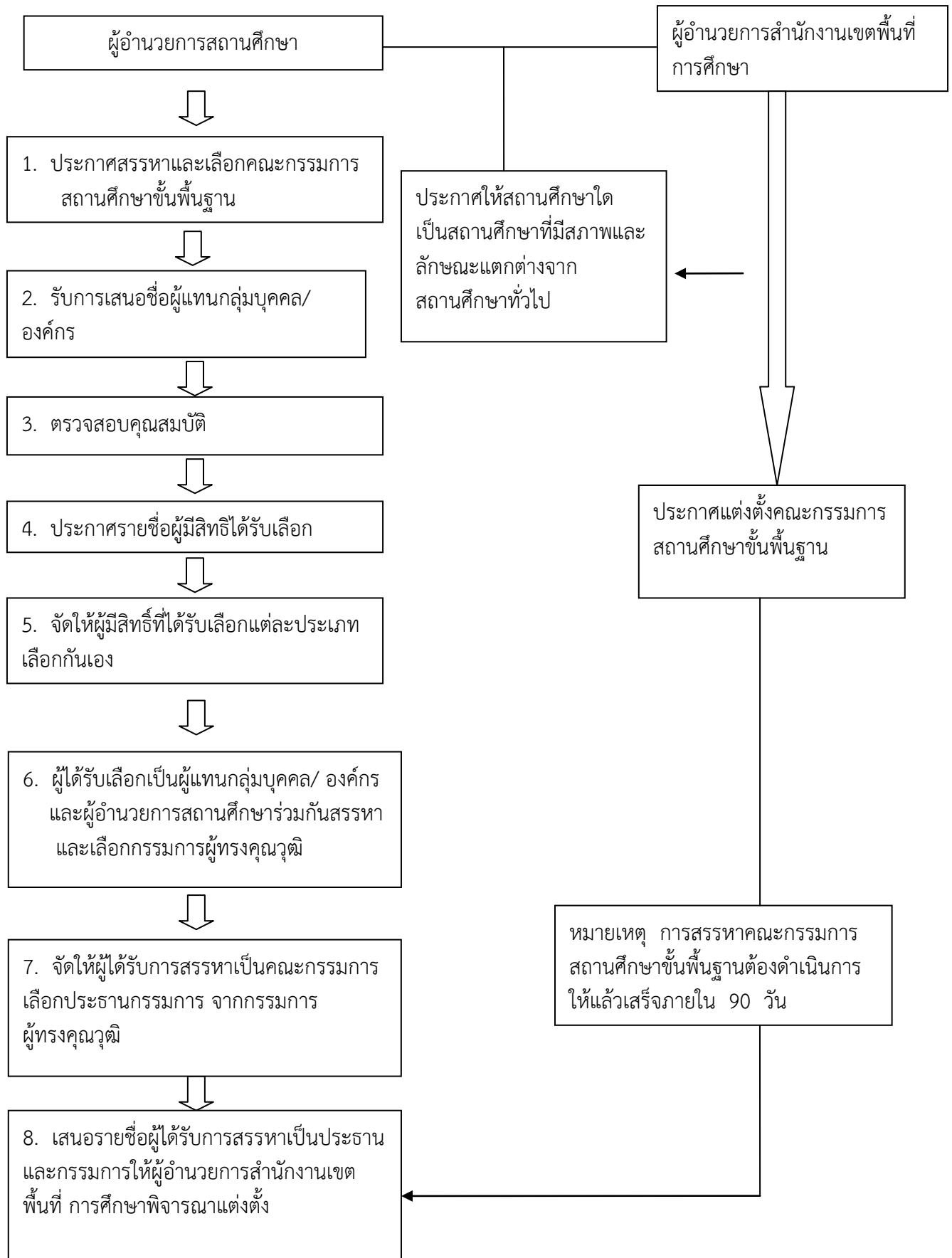
(๑) ประกาศให้สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มีสภาพและลักษณะการปฏิบัติงานแตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (กฎกระทรวงฯ ข้อ ๙)

(๒) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาเสนอ (กฎกระทรวงฯ ข้อ

ข้อ ๑๑ อำนาจการตีความและวินิจฉัยปัญหา

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหา อันเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการดำเนินการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ